

ת"פ 6654/06/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 6654-06-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני בעניין:	כבוד השופטת מירי הרט-ריץ מאשימה:	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד אבישי דויטש
נגד הנאשם:		פלוני ע"י ב"כ עוה"ד יוסי פרידמן

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן מיום 18.1.23 בעבירה של אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן - "החוק").
2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הורשע הנאשם, הנאשם ואלמונית (להלן - "המתלוננת") הם זוג גרוש ולהם שני ילדים משותפים. ביום 20.12.17, בשעות הבוקר, הגיע הנאשם לגן הילדים של בתו כדי לחגוג את יום הולדתה. המתלוננת כבר הייתה בגן עם אמה ר' ע' (להלן - "ר'"). בנסיבות אלה, דרש הנאשם מר' לעזוב את הגן. משסירבה ר', החל הנאשם להשתולל ולצעוק במקום. בנסיבות אלה הזעיקה הגננת משטרה ולמקום גם הגיע אחיה של המתלוננת ע' ע' (להלן - "המתלונן"). אז, איים הנאשם בפגיעה שלא כדין בגופו של המתלונן, במתלוננת ובמשפחתה בכך שאמר למתלונן: "תסתכל טוב טוב מאחורה" במטרה להפחידו או להקניטו.
3. ביום 18.1.23, לאחר שהסתיים שלב שמיעת ההוכחות בתיק, הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן והורשע. הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש.

טענות הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה הגיש גיליון רישום פלילי המסומן (טע/1) ממנו עולה כי לחובת הנאשם שתי הרשעות שהתיישנו. ב"כ המאשימה טען כי מדובר בעבירות משנת 2017 וכי כתב האישום אשר תוקן לקולה לאחר שמיעת הראיות, עדיין מגלם בתוכו עבירת אימים כלפי בני משפחתה של המתלוננת. עוד טען, כי נוכח הזמן שחלף ובהינתן מתחם הענישה הנע בין מספר חודשי מאסר על תנאי לבין מספר חודשים של מאסר בפועל - יש להשית על הנאשם עונש של מאסר על תנאי, התחייבות ופיצוי למתלוננת. בהקשר זה טען, כי מדובר ברף המינימלי בגין עבירת אימים במשפחה.

אשר להרשעה - ב"כ המאשימה טען כי הנאשם אינו עומד בתנאי הלכת **כתב**.

5. ב"כ הנאשם עתר לביטול הרשעת הנאשם. לעניין זה טען, כי הנאשם בן 47, לאחר הליך גירושין מורכב ועובד כמנהל שיווק והפקות מול XXXX ומול XXXXX. עוד טען, כי מדובר באירוע שהתרחש לפני למעלה מחמש שנים וכי תיקונו של כתב האישום ומחיקת האישום שעניינו אלימות פיזית כנגד המתלוננת התאפשר רק לאחר שמיעת הראיות בתיק. כמו כן טען, כי בסופו של יום הנאשם הורשע בגין אמירה אשר לא היתה לגביה מחלוקת ולכן ספק אם כתב האישום היה מוגש מלכתחילה רק בהקשרה של אמירה זו. עוד טען, כי הרשעה במקרה הנדון וביחס לאמירה המופיעה בכתב האישום ונסיבותיה תהא לא פרופורציונאלית עבור הנאשם והפנה למכתבו של עו"ד בצלאל כהן מטעם מעסיקו של הנאשם (טע/2) המצביע לשיטתו על הנזק הממשי שעלול להיגרם לנאשם מהותרת ההרשעה על כנה וכי נזק זה מצטרף לכלל הנסיבות. כתמיכה לעתירתו הפנה לפסיקה מהעת האחרונה.

6. הנאשם בדבריו סיפר כי עבר הליך גירושין קשה אשר כלל הגשת מספר תלונות כנגדו אשר נסגרו ובאופן שנתרה רק התלונה מושא כתב האישום דנן. עוד סיפר כי בשל כתב האישום המקורי היה נתון מזה תקופה ארוכה תחת החשש שיישלח למאסר בפועל. עוד סיפר כי עבר הליך פשיטת רגל במקביל להליך הגירושין וכי עשה מאמצים כבירים לשקם את חייו.

אשר לעבירה - הנאשם הודה, נטל אחריות והבהיר כי התנהגותו היתה מבישה והאירוע היה מחונן עבורו. הנאשם הביע התנצלות על התנהגותו אשר ילדיו היו עדים לה והדגיש כי מעולם לא נקט באלימות כפי שיוחס לו בכתב האישום המקורי.

7. לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים לעונש (18.1.23 ו- 1.3.23) מצאתי להיעתר לבקשת ההגנה להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן. בהתאם, הנאשם הופנה לקבלת תסקיר אשר התבקש להתייחס גם לשאלת ההרשעה תוך שהמאשימה הודיעה כי עמדתה להרשעה.

תסקיר שירות המבחן

8. תסקיר מיום 1.2.24 - הנאשם, בן 48, גרוש ואב לשני ילדים, מתגורר בגפו בXXXX. מעברו של הנאשם עולה כי סיים 10 שנות לימוד ללא תעודת בגרות ובשירותו הצבאי שירת שירות מלא בתפקיד לוחם. לאורך חייו הבוגרים, הנאשם הועסק בעבודות שונות באופן קבוע, תוך שמירה על יציבות תעסוקתית ומזה שלוש שנים עובד כסמנכ"ל שיווק ומכירות.

אשר לעבירה בה הורשע - הנאשם לקח אחריות על המיוחס לו והביע תחושת חרטה ואכזבה רבה נוכח מעשיו אשר הרקע להם, לדבריו, היה סכסוך גירושין אשר הוביל להגשת תלונות רבות למשטרה כנגדו מצד המתלוננת. עוד עלה מדברי הנאשם כמפורט בתסקיר, כי הוא פעל במועד מושא כתב האישום מתוך תחושת תסכול וחוסר אונים וכי מדובר בויכוח שהסלים. עוד ביטא הנאשם אכזבה ובושה נוכח התנהגותו אל מול בתו. לבסוף, הנאשם הבהיר כי מאז האירוע מנסה לפעול אחרת אל מול המתלוננת ונמנע מהסלמה של ויכוחים.

בנוגע ליחסיו של הנאשם עם המתלוננת - הנאשם תיאר מערכת יחסים מורכבת עם המתלוננת אך שלל אלימות פיזית מצדו לאורך הקשר. המתלוננת מצידה תיארה דינאמיקה אלימה מצדו של הנאשם אשר באה לידי ביטוי באלימות מילולית ואף פיזית בדרך של זריקת חפצים. מתיאורה של המתלוננת עלה כי הקשר התאפיין בקנאה ואובססיביות מצד הנאשם. עוד מסרה כי מאז הגירושין ועד היום הנאשם נוהג כלפיה באלימות פיזית ואובססיה המקבלים ביטוי בהודעות שהוא שולח אליה ולבן-זוגה הנוכחי, הגם שלא הוגשו תלונות על ידה כנגד הנאשם. מכל

מקום, שירות המבחן התרשם כי בין הנאשם למתלוננת קיימים קשיי תקשורת משמעותיים ותסכול מצד הנאשם במסגרת סכסוך הגירושין.

הערכת הסיכון לעבריינות - שירות המבחן העריך כי הנאשם בעל יכולות לתפקוד יציב ותקין במישורים השונים בחייו, הגם שבמישור הזוגי התקשה בביטוי רגשותיו בצורה מקדמת וכי העבירה בה הורשע בוצעה על רקע דחיסה וחוסר בביטוי של רגשותיו כשהתקשה להתמודד עם סכסוך הגירושין. שירות המבחן ציין את הפערים הקיימים בין דיווחיהם של הנאשם והמתלוננת אשר ליחסיהם, אך ציין כי הנאשם לוקח אחריות על התנהלותו ומגלה שאיפות לניהול אורח חיים תקין ויציבות תעסוקתית. לפיכך, ובהינתן שגם לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים, התרשם שירות המבחן כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע.

אשר לשיקום - שירות המבחן התרשם כי על אף הפערים בין הדיווחים של הנאשם אל מול המתלוננת, נוכח שלילת נזקקות טיפולית מצד הנאשם אשר מבטא חרטה על מעשיו - אין המלצה על העמדתו בצו מבחן.

אשר לענישה - שירות המבחן סבר כי הטלת צו של"צ בהיקף של 120 שעות יכול להוות עבור הנאשם עונש חינוכי למען אוכלוסייה נזקקת וכי בעונש מסוג זה יש כדי להקטין סיכון להישנות ביצוע העבירות. שירות המבחן אף גיבש תכנית של"צ במסגרת "הכפר הירוק" בתל אביב עבור הנאשם והמליץ על הטלת התחייבות בסכום גבוה.

לעניין ההרשעה - שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם וזאת לאחר שלקח בחשבון את שיתוף הפעולה מצדו עם שירות המבחן, את העובדה כי מדובר בתיק ראשון על עבירות מסוג זה, נטילת האחריות והנכונות לבצע שעות לתועלת הציבור כמו גם את תפקודו התקין של הנאשם לאורך השנים והפגיעה האפשרית בתעסוקתו; פגיעה אשר עלולה אף להעמיק את סכסוך הגירושין הקיים ואת מצבו של הנאשם.

9. נוכח קבלתו של תסקיר, באי-כוח הצדדים שבו והשלימו את טיעוניהם לעונש ביום 5.2.24.

10. ב"כ המאשימה הפנתה לאמור בתסקיר וטענה כי הוא משקף את הפער הגדול בין דברי הנאשם אשר תיאר חרטה ורצון להימנע מהסלמה וויכוחים לבין דברי המתלוננת לפיהם הנאשם פועל כלפיה באלימות עד היום. ב"כ המאשימה בהתייחסותה לדברי המתלוננת, עמדה על החשיבות של הרשעה פלילית בעניינו של הנאשם אשר עבורו, לשיטתה, אינו נקי כעולה מהרישום הפלילי. לפיכך טענה ב"כ המאשימה כי על אף המלצת שירות המבחן לאי הרשעה, אין הנאשם עומד בחריגים של הלכת כתב.

11. ב"כ הנאשם טען כי בנסיבות התיק ובהינתן ההסדר ונוסחו של כתב האישום המתוקן לקולה - טענת המאשימה לפער בין דברי המתלוננת לבין דברי הנאשם בפני שירות המבחן - מקומם. עוד טען, כי המלצת שירות המבחן ניתנה לאחר שנשקלו כלל השיקולים לרבות העובדה כי מדובר באירוע מלפני 5 שנים. לפיכך, ב"כ הנאשם עתר לאימוץ המלצת שירות המבחן ואף להפחתה בהיקף שעות השל"צ.

שאלת ההרשעה

12. כלל יסוד הוא, כי משנקבעו על ידי בית המשפט עובדות המגבשות עבירה פלילית - על בית המשפט להרשיע את הנאשם בעבירה הרלבנטית.

13. האפשרות לנקוט בדרך של הימנעות מהרשעה היא חריגה ושמורה רק למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל (1997) (להלן ולעיל - "עניין כתב") נקבע כי על מנת להימנע

מהרשעה או לבטלה, יש לבחון הצטברותם של שני תנאים: האחד, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר, בנסיבות המקרה המסוים, על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. השני, האם ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בעתידו או בשיקומו של הנאשם. בעניין כתב אף הוסיף ומנה כב' השופט לזין מספר קווים מנחים אשר על בית המשפט ליתן דעתו אליהם כגון השאלה אם לחובת הנאשם עבד מכביד ואם קיים סיכון כי יחזור ויחטא בפלילים, נסיבות ביצוע העבירה, מידת הפגיעה באחרים, יחסו של הנאשם לעבירה ומידת הכרתו בפסול במעשיו והשפעות העבירה על הנאשם (ר' ע' 344).

14. בע"פ 5102/03 **מדינת ישראל נ' קליין** (2009), בפסקה 76 חזרה כב' השופטת פרוקצ'יה על הכלל לפיו החלופה העונשית של הימנעות מהרשעה תוך הטלת צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור מהווה חריג לכלל הרחב. כך, גם הוסיפה וכתבה כי הרשעה היא הביטוי השיפוטי לאחריות הפלילית שהוכחה ובלעדיה נותרת קביעת האחריות הפלילית חסרה את החוליה האחרונה המוסיפה לה את המשמעות המשפטית הנורמטיבית הנדרשת. לצד זאת, גם כתבה כי רקמת החיים האנושיים מולידה מצבים שאינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי הרחב המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה וכי כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה בנאשם האינדבידואלי לבין התועלת שתצמח לחברה ולאינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה - בידי בית המשפט הכוח להחליט כי חרף אשמת הנאשם הוא לא יורשע בדיון.

15. מדובר, אם כן, בהליך השמור למקרים חריגים בהם קיים חוסר פרופורציה קיצוני בין עוצמת פגיעת ההרשעה בנאשם לבין התועלת הציבורית כתוצאה מההרשעה (רע"פ 3589/14 **לוזון נ' מדינת ישראל** (2014)) וככל שמעשי העבירה חמורים יותר נדרשת פגיעה קונקרטיה ומוחשית יותר ולהיפך (עפ"ג (ב"ש) 66903-07-20 **אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** (2020)). בנוסף, נקבע כי על הנאשם לבסס בראיות את טענתו לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו (רע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל** (2014)).

16. עולה מן האמור, כי לצורך ביטול הרשעה על בית המשפט להשתכנע כי יש להעדיף את עניינו האישי של הנאשם, ככל שמתקיימת פגיעה חמורה בעתידו או בשיקומו על פני שיקולים אחרים. לעניין זה על בית המשפט לבחון את כלל הנסיבות, מיהות הנאשם ומאפייניו.

17. אפתח ואומר, כי מצאתי שעניינו של הנאשם נופל בגדר החריגים שבחריגים המצדיקים הימנעות מהרשעה בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה.

18. בכל הנוגע לסוג העבירה בה הורשע הנאשם - מעבר לכך שבהתאם לפסיקה מתחם העונש ההולם בהקשרה של עבירת האיומים נע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר, מדובר בעבירה שמבחינת סוגה ניתן במקרים מתאימים לשקול את ביטול ההרשעה (ר' למשל ת"פ 37930-07-20 **מדינת ישראל נ' אלימלך** (2024) ות"פ (רמ') 14367-06-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (2015)). לעניין זה אציין כי בנסיבות דנן עבירת האיומים מתייחסת לאמירה ברף הנמוך אשר תוכנה איום מילולי כללי ומעורפל ושנאמרה למתלונן וכוונה, כך כתב האישים, כנגדו וכנגד המתלוננת ובני משפחתה. עם זאת, מדובר באירוע חד-פעמי ובאמירה שנאמרה על רקע יכוח שהסלים ובעקבות מפגש טעון בין הנאשם לבין המתלוננת ואימה, וזאת כפי שעלה בבירור מהראיות אשר הובאו בפניי בשלב שמיעת ההוכחות. עוד אציין ובכך העיקר - קשיים ראייתיים משמעותיים שהתבררו במהלך שמיעת ההוכחות הובילו לתיקונו של כתב האישום באופן משמעותי והרשעת הנאשם בעבירת האיומים היא פועל יוצא של הודאתו ונכונותו לקבל אחריות ולסיים את ההליך.

19. שנית, אני סבורה כי בנסיבות העניין עלה בידי הנאשם לבסס נזק קונקרטי המצדיק את ביטול הרשעתו. הנאשם משמש סמנכ"ל בחברת "יהושע בפארק בע"מ" ואחראי מתוקף תפקידו וכעולה מהמסמך טע/2 על תיאום והסדרת האישורים עבור האירועים הנערכים על ידי החברה אל מול משטרת ישראל, כבאות והצלה לישראל, מגן דוד אדום, עיריית תל אביב וגופים ממשלתיים שונים. כמו כן עולה מטע/2 כי תפקידו של הנאשם מצריך עבר פלילי נקי וזאת "בשל הרגישות בתפקיד והאחריות אשר מוטלת על כתפיו". בנוסף ולעניין הפגיעה הקונקרטי נכתב בטע/2 כך - "ככל וליפתח יהיה רישום פלילי הוא לא יוכל להמשיך לעבוד בחברה מאחר ותפקידו רגיש ומצריך עבודה בשיתוף פעולה מול גורמים ביטחוניים. החברה לא תוכל להרשות לעצמה להעסיק את מר יפתח בתפקיד הנ"ל באם יהיה לו רישום פלילי".

20. ואמנם, המסמך טע/2 אינו מותיר ספק כי פרנסת הנאשם הנעשית לשביעות רצון מעסיקו, חשופה לסיכון ממשי בשל הרשעתו וכי הוכח שההרשעה תביא לפגיעה קונקרטי ומוחשית כדרישת הפסיקה (רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (2015); רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (2013)).

21. כך, גם מהתסקיר עולה, כאמור, כי הנאשם שמר לאורך השנים על תפקוד תקין במישורים השונים, לרבות במישור התעסוקתי וכי הרשעה עלולה לפגוע בפרנסתו ולהעמיק את סכסוך הגירושין בינו למתלוננת. בנוסף, שירות המבחן ציין שמדובר בתיק ראשון של הנאשם בעבירה מסוג איומים וכי הנאשם לקח אחריות, ביטא חרטה על מעשיו וקיימת בו תובנה לחומרתם. לפיכך, נוכח נכונות הנאשם לבצע שעות לתועלת הציבור ובשים לב לצורך בחיזוק כוחותיו החיוביים, המליץ שירות המבחן על ביטול ההרשעה.

22. מעבר לאמור בתסקיר, אף אני התרשמתי עת העיד הנאשם במסגרת פרשת ההגנה ועת אמר את דברו במסגרת הטיעונים לעונש, כי הוא מביע חרטה אמיתית וכי האירוע מושא כתב האישום הותיר בו חותם של ממש, היווה עבורו אירוע משמעותי וכי הוא נמנע מויכוחים ומצבים שעלולים להוביל לנסיבות כפי שהתרחשו באירוע הרלבנטי.

23. יובהר - לא נעלם מעיני הפער אליו הפנה שירות המבחן בין דיווחיו של הנאשם אל מול דיווחיה של המתלוננת. לעניין זה נכתב בתסקיר כי הנאשם תיאר שמאז האירוע מושא כתב האישום הבין והפיק לקחים ונמנע מהסלמה של ויכוחים ומתנהל באופן שונה ומתון. מנגד המתלוננת מסרה כי גם בהווה הנאשם ממשיך לנהוג כלפיה באלימות שבאה לידי ביטוי בהודעות ששולח לה ולבן זוגה כמו גם באלימות פיזית והתנהלות אובססיבית כלפיה.

24. המתלוננת, כעולה מהתסקיר, לא הגישה כל תלונה כנגד הנאשם ותיקים נוספים לא נפתחו לו. בנוסף, התרשמתי כי עמדת המתלוננת כלפי הנאשם וטענותיה בדבר התנהגותו כלפיה כפי שנשמעו בהרחבה במהלך עדותה בפניי בשלב ההוכחות, שבו ועלו בפני שירות המבחן.

25. ואולם, לא ניתן להתעלם מכך שבנסיבותיו של תיק זה, הפערים בין גרסת המתלוננת אשר להתנהגות הנאשם כלפיה (כפי שנמסרה בעדותה) לבין גרסת הנאשם ועדים אחרים (כפי שנמסרו בעדויותיהם) הם שהובילו לתיקונו של כתב האישום לקולה. לכן, ועל אף טענת ב"כ המאשימה בטיעוניה מיום 5.2.24, לשיטתי, אין מקום ליתן משקל של ממש לפער הנטען. ואמנם, גם שירות המבחן המליץ חרף הפער בדיווחים, על ביטול ההרשעה והטלת צו של"צ.

26. לאור האמור מצאתי כי קיים חשש ממשי לפגיעה בהמשך שיקומו של הנאשם והמשך חייו הנורמטיביים. נתתי דעתי גם לכך שהאירוע מושא כתב האישום התרחש בשנת 2017 וכי לחובת הנאשם עבר שהתיישן בשנת 2018.

27. אשר על כן, החלטתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ואני נעתרת לבקשת ההגנה ומבטלת את הרשעת הנאשם, על אף הקביעה כי הוא אחראי למעשים בהם הודה. לצד זאת אני מחייבת את הנאשם כדלקמן:

א. צו של"צ בהיקף של 120 שעות, בהתאם לתכנית שגובשה על ידי שירות המבחן בתסקיר (במסגרת הכפר הירוק). שירות המבחן יפקח על עבודת הנאשם אשר יסיים את השל"צ עד ליום 19.2.25 ויהיה רשאי לשנות את מקום ההשמה במידת הצורך, ללא צו שיפוטי נוסף.

מובהר לנאשם כי הפרת צו השל"צ עלולה להביא להפקעתו ולגזירת עונש חילופי.

ב. התחייבות כספית על סך ₪ 5,000 להימנע במשך שנתיים מביצוע העבירה בה הורשע. רשמתי התחייבות הנאשם בפניי בעל-פה במעמד הדיון.

המזכירות וההגנה ישלחו העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

ניתן צו כללי למוצגים. המוצגים יחולטו/יושמדו/יושבו לבעליהם על פי החלטת קצין משטרה.

ככל שמצויים בקופת בית המשפט במסגרת תיק זה פיקדונות כספיים, יושבו לנאשם או למי מטעמו בכפוף להצגת ייפוי כוח ובהעדר מניעה על פי דין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י' אדר א' תשפ"ד, 19 פברואר 2024, במעמד הצדדים.